

Phát triển cây dược liệu theo chuỗi giá trị nâng cao thu nhập cho người dân

Thực hiện Quyết định số 1702/QĐ-UBND ngày 18/9/2017 của Ủy Ban nhân dân tỉnh Yên Bái về phê duyệt triển khai dự án “ Nâng cao năng lực quản trị chuỗi giá trị cây thuốc nam” do Liên minh Châu Âu (EU) tài trợ và Kế hoạch số 206/KH-UBND về phát triển cây dược liệu tỉnh Yên Bái đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025, 2 năm qua, Trung tâm Phát triển khoa học công nghệ và Chăm sóc sức khỏe cộng đồng tỉnh Yên Bái (YENBAI CDSH) đã tổ chức nhiều hoạt động nhằm giúp người dân và doanh nghiệp liên kết, phát triển cây dược liệu theo chuỗi giá trị. Từ đó, góp phần nâng cao thu nhập cho người dân.

Tiềm năng phát triển cây dược liệu trên địa bàn tỉnh Yên Bái là rất lớn, nhiều cây dược liệu: giảo cổ lam, sa nhân tím, tam thất, hà thủ ô, khôi nhung, cà gai leo... với diện tích khoảng gần 9.290 ha, sản lượng hàng năm ước đạt gần 8.000 tấn. Việc hình thành các chuỗi liên kết trồng, sản xuất, tiêu thụ đang là hướng đi bền vững trong phát triển cây dược liệu trên địa bàn. Năm 2018, gia đình bà Phan Thị Oanh, xã Bảo Ái, huyện Yên Bình là một trong những hộ được YENBAI CDSH hỗ trợ mô hình trồng thử nghiệm cây cà gai leo với HTX dược liệu Thanh Sơn Yên Bái do ông Phạm Văn Chiến làm giám đốc. Sau 4,5 tháng gia đình trên diện tích 520 mét vuông bà Oanh thu được gần 11 triệu đồng. Năm 2019 gia đình bà Oanh tiếp tục mở rộng diện tích lên gần 3 sào. Bà Oanh chia sẻ: “Gia đình tôi được tham gia tập huấn kỹ thuật làm đất, trồng và chăm sóc thu hái và bảo quản cây cà gai leo. Qua một vụ thu hái tôi thấy cây trồng này có giá trị hơn trồng các loại cây trồng khác mà lại dễ dàng chăm sóc, thu hái. Tôi sẽ ký kết lâu dài với HTX để phát triển kinh tế gia đình”. Cũng như gia đình bà Oanh, năm 2019 xã Bảo Ái, huyện Yên Bình có 17 hộ đăng ký trồng cây cà gai leo với tổng diện tích 1 ha. Ông Lê Trí Hùng - Phó Chủ tịch UBND xã Bảo Ái cho hay: “Phát triển diện tích cà gai leo sẽ giúp người nông dân gia tăng giá trị kinh tế trên diện tích ruộng cạn. Việc YENBAI CDSH hỗ trợ, tạo sự kết nối giữa doanh nghiệp và người dân sản xuất theo chuỗi giá trị sản phẩm cũng giúp người dân yên tâm phát triển cây trồng này”. Trồng cà gai leo, người dân chỉ cần 1 năm đầu trồng, chăm sóc, thu hoạch và thu hoạch được 1,5 năm mới phải trồng lại. Mỗi năm thu hoạch 3 vụ, mỗi vụ thu hoạch 3,5 tấn cây khô/ha, với giá bán hiện tại cho HTX là 30.000 đồng/kg, trung bình 1 năm người dân thu được hơn 150.000.000 đồng/ha.

Ông Phạm Văn Chiến, giám đốc HTX dược liệu Thanh Sơn cho hay: “Cà gai leo là cây thuốc nam đặc biệt có tác dụng thanh nhiệt giải độc, điều trị viêm gan, giải độc gan rất hiệu quả, sản phẩm có thể phơi khô hoặc chế biến thành

dạng cao đặc để sử dụng. Nhận thấy thổ nhưỡng của tỉnh hợp với cây cà gai leo, được sự hỗ trợ của YENBAI CDSH chúng tôi đã liên kết với Công ty Dược Tuệ Linh tại Hà Nội để đưa giống cây này về trồng tại các xã Bảo Ái, huyện Yên Bình và Mậu Đông của huyện Văn Yên cho hiệu quả tốt. Năm 2019 HTX sẽ mở rộng diện tích trồng trên 12 ha tại 4 xã: Đông Công, Mậu Đông huyện Văn Yên; xã Cẩm Ân, Bảo Ái huyện Yên Bình với trên 300 hộ đăng ký tham gia.

Chuyên gia của dự án “ Nâng cao năng lực quản trị chuỗi giá trị cây thuốc nam” hướng dẫn người dân xã Bảo Ái, huyện Yên Bình trồng cây cà gai leo (Ảnh TL)

Chuỗi liên kết trồng cây cà gai leo chỉ là một trong những chuỗi giá trị mà YENBAI CDSH thực hiện giúp gia tăng giá trị kinh tế cây thuốc nam cho người nông dân. Ngoài ra, còn có Dự án phát triển sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị gắn với tiêu thụ sản phẩm cây dược liệu: khôi nhung, cây lá gan... Việc sử dụng dược liệu trong chăm sóc sức khỏe đã và đang được nhân dân và doanh nghiệp sản xuất thuốc quan tâm. Hiện toàn tỉnh có gần 9.290 ha cây dược liệu, sản lượng hàng năm ước đạt gần 8.000 tấn. Ngoài ra còn có trên 80 nghìn ha quế với trên 104 nghìn tấn vỏ, cành lá quế. Tuy nhiên, do quá trình khai thác quá mức khiến nhiều loài dược liệu quý đã bị cạn kiệt, thậm chí nhiều loài đã nằm trong sách đỏ.

Vì vậy, mới đây YENBAI CDSH đã tổ chức Hội thảo Phát huy lợi thế vùng trồng cây thuốc nam trong quá trình phát triển kinh tế xã hội của địa phương và Hội thảo chia sẻ kinh nghiệm thực hành đạo đức kinh doanh và trách

nhệm xã hội của tác nhân tham gia chuỗi thuốc nam. Qua buổi hội thảo các công ty, tổ hợp tác, HTX và người dân trên địa bàn tỉnh có thêm kiến thức bảo tồn, phát huy lợi thế vùng trồng cây thuốc nam dựa vào kịch bản tăng trưởng hàng năm của ngành nông nghiệp, xây dựng các chuỗi liên kết trong trồng, tiêu thụ cây dược liệu; tiếp tục duy trì, phát triển hiệu quả các mô hình trồng cây dược liệu đang có.

Theo Tiến sĩ Đào Thị Ngọc Lan - Giám đốc Trung tâm YENBAI CDSH, Trưởng ban Quản lý Dự án “Nâng cao năng lực quản trị chuỗi giá trị cây thuốc nam”: “Việc phát triển cây dược liệu theo mô hình liên kết cho thấy hiệu quả rõ nhất là tăng giá trị thu nhập trên cùng một đơn vị canh tác. Trung tâm sẽ đẩy mạnh tuyên truyền, quảng bá, xúc tiến thương mại, đặc biệt là thông tin về bài thuốc trên các trang website tin cậy nhằm nâng cao giá trị bài thuốc, liên kết đầu ra cho sản phẩm dược liệu của tỉnh với quan điểm là phát triển vững chắc”. Việc phát triển cây dược liệu theo chuỗi giá trị sẽ mở ra hướng đi mới trong sản xuất nông nghiệp, góp phần chuyển đổi cơ cấu giống cây trồng, nâng cao giá trị kinh tế cho người dân trên địa bàn tỉnh.

PV Minh Huyền- Báo Yên Bái

Ảnh gốc số 3412 kèm theo bài 2: